

Sygn. akt I Ns 258/20 zagr

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2021 roku

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Antoni Gołębiowski		
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Katarzyna Dziuba	

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2021 roku w Lublinie

na rozprawie sprawy z wniosku K. K.

z udziałem B. K. (1), A. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po M. K.

postanawia:

I. stwierdzić, że spadek po M. K. synu J. i B. zmarłym dnia 4 listopada 2014r. roku w L., ostatnio stale zamieszkałym w L., na podstawie testamentu ustnego z dnia 1 listopada 2014r. nabyły dzieci spadkodawcy: K. K. córka M. i A., B. K. (1) syn M. i A. po 1/2 części każde z nich z dobrodziejstwem inwentarza;

II. stwierdzić, że wnioskodawczynie i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 258/20

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 26 lutego 2020 roku (data prezentaty Biura Podawczego), złożonym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, wnioskodawca K. K., reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego – matkę A. Ł., a w dalszym etapie przez profesjonalnego pełnomocnika (radcę prawną) wniosła o stwierdzenie, że spadek po M. K., zmarłym w dniu 4 listopada 2014 roku, nabyły dzieci: K. K. i B. K. (1), po 1/2 części każde z nich (z dobrodziejstwem inwentarza).

W uzasadnieniu złożonego wniosku wnioskodawczynie podała, że M. K. w chwili śmierci był rozwiedziony. W dniu 1 listopada 2014 roku M. K. sporządził testament ustny na podstawie którego spadek po M. K. dziedziczą dzieci: K. K. i B. K. (1). W dniu otwarcia spadku, w/w spadkobiercy pozostawali małoletni. (wniosek k. 3-4v; pełnomocnictwo k. 88)

W dniu 12 sierpnia 2020 roku (data stempla pocztowego), uczestnik A. K., reprezentowany przez profesjonalnych pełnomocników (radcę prawnego oraz adwokata), złożył odpowiedź na wniosek w której wniósł o:

1. stwierdzenie nieistnienia lub nieważności testamentu ustnego M. K. z dnia 1 listopada 2014 roku;

2. ewentualnie o stwierdzenie nieistnienia lub nieważności testamentu ustnego M. K. z dnia 1 listopada 2014 roku w części dotyczącej wydziedziczenia A. K..

W uzasadnieniu pisma uczestnik zarzucił, iż testament ustny został złożony w stanie wyłączającym świadome i swobodne wyrażenie woli. Nadto, uczestnik zaprzeczył jakoby po wyjeździe do K. nie utrzymywał z M. K. żadnych kontaktów. (odpowiedź uczestnika A. K. na wniosek k. 26-27v; pełnomocnictwo k. 28)

W piśmie z dnia 23 stycznia 2021 roku (data stempla pocztowego), podpisane przez K. K. oraz B. K. (1) stanowiącym replikę do odpowiedzi uczestnika A. K., wnioskodawczyni oświadczyła, że osiągnęła już pełnoletność i będzie występować samodzielnie. Nadto, wnioskodawczyni oraz uczestnik B. K. (1) zakwestionowali twierdzenia uczestnika A. K., iż utrzymywał on regularne kontakty z ojcem. Nadto wskazali, iż brak jest przesłanek do uznania testamentu ustnego za nieważny, albowiem ich zdaniem zostały spełnione przesłanki określone w art. 952 § 1 i 3 k.c. (pismo procesowe wnioskodawców k. 60-64)

W piśmie z dnia 18 marca 2021 roku (data stempla pocztowego), pełnomocnik uczestnika A. K. podtrzymał jego dotychczasowe stanowisko w sprawie. (pismo procesowe uczestnika A. K. k. 141-141v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. zmarł w L. w dniu 4 listopada 2014 roku. W dacie śmierci był rozwiedziony. M. K. pozostawił po sobie troje dzieci: syna A. K., ze związku z B. K. (2) (z d. B.) oraz córkę K. K. i syna B. K. (1), ze związku z A. Ł..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu M. K. k. 6; odpis skrócony aktu małżeństwa M. K. k. 8-8v; odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 14 września 2016 r. III Co 59/14 k. 7; odpis skrócony aktu urodzenia A. K. k. 15; odpis skrócony aktu urodzenia K. K. k. 13; odpis skrócony aktu urodzenia B. K. (1) k. 14; zapewnienia spadkowe B. K. (1) k. 91v, K. K. k. 153)

W dniu 1 listopada 2014 roku M. K., w obecności A. M., W. C. oraz I. C. oświadczył, że do całego spadku po nim powołuje swoje dzieci: córkę K. K. i syna B. K. (1), a jednocześnie oświadczył, że wydziedzicza swojego syna A. K. z uwagi na to, że nie utrzymywał z nim żadnych kontaktów, a także za to, że A. K. miał oświadczyć M. K., iż ten nie jest jego ojcem oraz, żeby dał mu spokój.

(dowód: odpis protokołu rozprawy z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie I Ns 441/15 Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie k. 9-12; zeznania świadków: I. C. k. 93-94v, W. C. k. 94v-95; A. M. k. 150v-151v; A. Ł. k. 152-152v; dołączone akta tut. Sądu I Ns 441/15)

Po sporządzeniu testamentu M. K. został przewieziony do (...) SPZOZ w L.. W szpitalu został zakwalifikowany do operacji z powodu objawów uwięźniętej przepukliny pępkowej. Zoperowany został 1 listopada 2014r. Podczas operacji odesano 15 litrów surowiczego płynu zawierającego dużą ilość galaretowatych mas, stwierdzono bardzo liczne, różnej wielkości guzki pokrywające otrzewną, pęcherz, jelita, wątrobę oraz nieregularny guz wypełniający miednicę, naciekający pęcherz esicę i odbytnicę, końcowy odcinek jelita cienkiego i kątnicę. Resekowano guz wraz z fragmentem pęcherza i wyloniono ileostomię. W okresie pooperacyjnym M. K. był w stanie bardzo ciężkim z narastającymi objawami niewydolności wielonarządowej, na respiratorze. W dniu 4 listopada 2014r. o godz. 11:35 nastąpiło zatrzymanie krążenia w mechanizmie asystolii. Mimo podjętej próby resuscytacji o godzinie 12:05 nastąpił zgon M. K.. (dokumentacja medyczna k- 103-134).

Wcześniej w okresie od 22 kwietnia 2010r. do 22 lipca 2014r. leczył się w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) S. P. w L. na cukrzycę, nadciśnienie tętnicze, naczynioruchowe i uczuleniowe zapalenie błony śluzowej nosa przyjmując leki C., A. L., C., F., A., F., Syrop P.. (dokumentacja medyczna 165-181)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony, w oparciu o zapewnienia spadkowe złożone przez B. K. (1) i K. K. oraz zeznania świadków w osobach I. C., W. C., A. M., A. Ł..

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadków testamentu ustnego I. C., W. C., A. M., bowiem są one szczegółowe, zbieżne ze sobą, wzajemnie się uzupełniając tworzą logiczną całość. Nadto znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka A. Ł. (matki B. K. (1) i K. K.) bezpośrednio opiekującej się M. K., która w sposób szczegółowy opisała okoliczności stanu zdrowia M. K., okoliczności w jakich oświadczył swą ostatnią wolę w obecności świadków I. C., W. C., A. M.. Na wiarę zasługują zapewnienia spadkowe złożone przez B. K. (1) i K. K. bowiem są zbieżne z dokumentami złożonymi do niniejszej sprawy, które nie były kwestionowane przez pełnomocników stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek należało uznać za zasadny i orzec zgodnie z jego żądaniem.

Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku zmierza do ustalenia: daty śmierci osoby wskazywanej we wniosku jako spadkodawca (chwili otwarcia spadku), osoby spadkobiercy spadku, ewentualnie gospodarstwa rolnego, jeśli istnienie takiego zostanie stwierdzone oraz tytułu do takiego dziedziczenia.

W myśl art. 1025 § 1 k.c., Sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Stwierdzenie nabycia spadku nie może nastąpić przed upływem sześciu miesięcy od otwarcia spadku, chyba że wszyscy znani spadkobiercy złożyli już oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku (art. 1026 k.c.).

Zgodnie z treścią art. 924 k.c., spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Jednakże w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić (art. 1012 w zw. z art. 1015 § 1 k.c.). Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 k.c. w brzmieniu po noweli dokonanej ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 539)).

Zatem spadek po zmarłym M. K. otworzył się w dniu jego śmierci, tj. 4 listopada 2014 roku i z tą chwilą, w myśl art. 925 k.c. spadek przeszedł na jego spadkobierców.

Zgodnie z art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika albo z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy testamentowego albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

Dziedziczenie testamentowe wyłącza dziedziczenie przez spadkobierców ustawowych, gdyż spadkobierca za pomocą testamentu, a więc rozrządzenia na wypadek śmierci, wskazuje wyraźnie osoby, które powołuje do spadku po sobie (art. 941 k.c.). Wola spadkodawcy ma w tej sytuacji znaczenie decydujące.

Obowiązujące przepisy Kodeksu cywilnego dają pierwszeństwo porządkowi dziedziczenia określonego przez spadkodawcę w testamencie (art. 926 k.c.).

Z treści art. 926 § 2 k.c. można wyprowadzić wniosek, że powołanie z ustawy do spadku następuje, gdy:

1. spadkodawca nie pozostawił testamentu;
2. spadkodawca wprawdzie sporządził testament, lecz go skutecznie odwołał;
3. testament okazał się nieważny albo bezskuteczny;

4. testament nie powołuje spadkobiercy, lecz zawiera wyłącznie dyspozycje w kwestii zapisów, poleceń, wydziedziczenia albo jest tzw. testamentem negatywnym;
5. żadna z osób fizycznych powołanych przez spadkobiercę nie dożyła otwarcia spadku;
6. żadna z osób prawnych objętych testamentem nie istnieje w chwili otwarcia spadku;
7. żadna z powołanych przez spadkodawcę osób nie chce dziedziczyć (odrzuć spadku art. 1020 k.c.) lub nie może być spadkobiercą (uznanie za niegodnego art. 928 i nast. k.c.), bądź zrzekła się dziedziczenia.

Kodeks cywilny rozróżnia dwie formy testamentów: zwykłe i szczególne. Do pierwszej grupy należą testamenty: własnoręczny (art. 949 k.c.), notarialny (art. 950 k.c.) oraz allograficzny (art. 951 k.c.). Testament własnoręczny to sporządzony przez spadkodawcę w całości pismem ręcznym, podpisany i opatrzony datą (w pewnych sytuacjach brak daty nie pociąga za sobą nieważności takiego testamentu). Testament notarialny jest sporządzony w formie aktu notarialnego. Z kolei testament allograficzny to testament sporządzony ustnie w obecności dwóch świadków – spadkodawca oświadcza swą ostatnią wolę ustnie wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa, sekretarza powiatu albo gminy lub kierownika urzędu stanu cywilnego. Oświadczenie spadkodawcy spisuje się w protokole z podaniem daty jego sporządzenia. Protokół odczytuje się spadkodawcy w obecności świadków. Protokół powinien być podpisany przez spadkodawcę, przez osobę, wobec której wola została oświadczona, oraz przez świadków. Jeżeli spadkodawca nie może podpisać protokołu, należy to zaznaczyć w protokole ze wskazaniem przyczyny braku podpisu.

Zgodnie z art. 952 § 1 k.c. jeżeli istnieje obawa rychłej śmierci spadkodawcy albo jeżeli wskutek szczególnych okoliczności zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione, spadkodawca może oświadczyć ostatnią wolę ustnie przy jednoczesnej obecności co najmniej trzech świadków. W stosunku do tych świadków nie może zachodzić żadna z okoliczności wskazanych w art. 956 k.c., co oznacza, że nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu:

1. kto nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych;
2. jest niewidomy, głuchy lub niemy;
3. kto nie może czytać i pisać;
4. kto nie włada językiem, w którym spadkodawca sporządza testament;
5. kto został skazany prawomocnie wyrokiem sądowym za fałszywe zeznania

Ponadto zgodnie z treścią art. 957 k.c. nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu osoba, dla której w testamencie została przewidziana jakakolwiek korzyść. Nie mogą być również świadkami: małżonek tej osoby, jej krewni lub powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia. Treść testamentu ustnego może być stwierdzona w ten sposób, że jeden ze świadków albo osoba trzecia spíše oświadczenie spadkodawcy przed upływem roku od jego złożenia, z podaniem miejsca i daty oświadczenia oraz miejsca i daty sporządzenia pisma, a pismo to podpiszą spadkodawca i dwaj świadkowie albo wszyscy świadkowie (§ 2). W wypadku gdy treść testamentu ustnego nie została w powyższy sposób stwierdzona, można ją w ciągu sześciu miesięcy od dnia otwarcia spadku stwierdzić przez zgodne zeznania świadków złożone przed sądem. Jeżeli przesłuchanie jednego ze świadków nie jest możliwe lub napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody, sąd może poprzestać na zgodnych zeznaniach dwóch świadków.

W okolicznościach niniejszej sprawy, w sytuacji gdy wnioskodawczyni K. K. i uczestnik B. K. (1) wnosili o stwierdzenie nabycia praw do spadku na podstawie testamentu z dnia 1 listopada 2014 roku, zaś uczestnik A. K. kwestionował

jego ważność, rozstrzygnięcia wymagała kwestia, czy testament ten jest ważny i może być podstawą do stwierdzenia nabycia praw do spadku po M. K..

Testament ustny należy do grupy testamentów szczególnych. Jego sporządzenie możliwe jest tylko w przypadku wystąpienia szczególnych okoliczności wskazanych w przepisach – w tym konkretnym przypadku wtedy, gdy istnieje obawa rychłej śmierci spadkodawcy albo jeżeli wskutek szczególnych okoliczności zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione.

W chwili sporządzania testamentu ustnego u M. K. istniała obawa rychłej śmierci - spadkodawca werbalnie przy świadkach testamentu ustnego wyrażał obawę tę i niewątpliwie owa obawa była uzasadniona okolicznościami jego stanu zdrowia i własnego samopoczucia oraz znalazła potwierdzenie w ciągu następujących kolejnych dni. Wypada zauważyć, że tego samego dnia, tj. 1 listopada 2014 roku, po sporządzeniu testamentu ustnego spadkodawca w stanie ciężkim trafił do szpitala, gdzie został poddany natychmiastowej operacji, po której nie odzyskał już świadomości i zmarł w dniu 4 listopada 2014 roku (vide: historia leczenia M. K. k. 103-134)

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego bezspornie wynika, iż stan zdrowia M. K. wskazywał również na drugą istotną okoliczność pozwalającą na sporządzenie testamentu ustnego, tj. niemożność sporządzenia testamentu w zwykłej formie, gdyż spadkodawca nie był w stanie go własnoręcznie sporządzić (vide: zeznania I. C. k. 93v oraz W. C. k. 94v, A. M. k. 150v, A. Ł. k. 152). Zważyć należy, iż świadek A. M. zaproponował M. K., że mu da kartkę i długopis, żeby spisał testament na kartce, lecz on mu odpowiedział, iż strasznie go boli i nie da rady napisać. Tą okoliczność potwierdzili zgodnie pozostali świadkowie.

W świetle powyższego Sąd uznał w niniejszej sprawie wystąpienie szczególnych okoliczności wskazanych art. 952 § 1 k.c. uzasadniających sporządzenie testamentu ustnego, tj. wyrażenia przez spadkodawcę swojej ostatniej woli w obecności świadków.

Obowiązek Sądu zbadania, kto jest spadkobiercą, dotyczy spadkobierców powołanych do dziedziczenia zarówno z mocy ustawy, jak i na podstawie testamentu. W piśmiennictwie podkreśla się, że w pierwszym przypadku wystarczające jest ustalenie pokrewieństwa w zakresie wskazanym w art. 931 – 937 k.c. oraz okoliczności wyłączających poszczególne osoby z dziedziczenia, w drugim natomiast stwierdzenie, czy spadkodawca pozostawił testament, następnie jego otwarcie i ogłoszenie, ewentualne zbadanie zarzutów kwestionujących ważność i skuteczność testamentu, a po ustaleniu spadkobierców powołanych do dziedziczenia z mocy testamentu, zbadanie okoliczności wyłączających lub ograniczających ich zdolność spadkobrania.

W polskim prawie spadkowym obowiązuje zasada swobody testowania, a więc swobodnej możliwości dysponowania swoim majątkiem na wypadek śmierci.

Przepis art. 945 § 1 pkt 1 k.c. stanowi, że nieważny jest testament sporządzony w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli.

Oświadczenie woli testatora jest świadome, jeżeli w czasie sporządzania testamentu nie występowały żadne zaburzenia świadomości, a testator jasno i wyraźnie zdawał sobie sprawę, że sporządza testament określonej treści, natomiast oświadczenie testatora jest swobodne, jeżeli spadkodawca nie kieruje się motywami intelektualnymi lub pobudkami uczuciowymi, mającymi charakter chorobowy, nie pozostaje pod dominującym wpływem czyjejkolwiek sugestii i zachowuje wewnętrzne poczucie swobody postępowania.

Oczywistym jest, że w ramach swej kognicji sąd spadku dokonuje oceny ważności ujawnionego testamentu. Do oceny ważności testamentu stosuje się przepisy obowiązujące w chwili jego sporządzenia oraz okoliczności istniejące w dacie sporządzenia testamentu. Jak podkreśla się w orzecznictwie, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku znajduje odpowiednio zastosowanie art. 232 zd. 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż przepis ten nie zwalnia uczestników z obowiązku wskazywania dowodów wymaganych do stwierdzenia okoliczności faktycznych, z których wywodzą skutki prawne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CK 420/02, LEX nr 399729, Legalis nr 227564).

Należy w pełni podzielić stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 października 2002 roku w sprawie o sygn. IV CKN 178/02 (OSNC 2004, Nr 2, poz. 25), że w wypadku, gdy spadkodawca pozostawił testament, w stosunku do którego nie istnieją wątpliwości co do jego ważności lub skuteczności, sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia dowodów z urzędu na potwierdzenie braku przesłanek z art. 945 k.c. Jeżeli zarzut taki podniesie uczestnik postępowania, sąd spadku nie ma obowiązku z urzędu przeprowadzania dowodów na te okoliczności, ani też prowadzenia dochodzenia w celu stwierdzenia istnienia takich dowodów. W takiej sytuacji zastosowanie mają ogólne zasady dowodowe (m.in. art. 232 k.p.c.). Na uczestniku postępowania, który podniósł zarzut, spoczywa ciężar udowodnienia jego prawdziwości (art. 6 k.c.).

Pełnomocnik uczestnika podnosił, iż testament ustny jest nieważny, bowiem spadkodawca był w stanie wyłączającym świadome i swobodne wyrażenie woli. Zażądał dołączenia dokumentacji medycznej M. K. i wnosił o dopuszczenie dowodów z opinii biegłych z zakresu psychiatrii na okoliczność czy w chwili sporządzenia testamentu spadkodawca znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne wyrażenie woli, bądź w stanie powodującym brak rozeznania własnych posunięć i ich skutków, jeśli tak to jakie schorzenia było tego przyczyną i czy procesy chorobowe, które zaszły u spadkodawcy doprowadziły do stanu, w którym pacjent nie miał zdolności do świadomego i swobodnego podjęcia decyzji i wyrażenia woli oraz swoim postępowaniem oraz oceny „obawy rychłej śmierci”, diabetologa na okoliczność rodzaju schorzenia, stadium choroby w dniu 1 listopada 2014r., czy proces chorobowy miał wpływ na upośledzenie u spadkodawcy funkcji poznawczych, pamięciowych, kojarzeniowych czy orientacyjnych i w jakim stopniu, czy mógł zmienić jego osobowość oraz jakie były skutki tego procesu dla zdolności spadkodawcy do świadomego i swobodnego podjęcia decyzji i wyrażenia woli, oraz diabetologa i onkologa, by wypowiedzieli się co do występowania u testatora w dacie 1 listopada 2014r. „obawy rychłej śmierci”.

Pełnomocnik wnioskodawców wnosił o oddalenie tych wniosków, wskazując, iż tezy dowodowe wskazują wysoki stopień ogólności, a brak jest dokumentacji medycznej, która mogłaby być postawą badania przez biegłych i złożył pismo odnośnie charakterystyki produktów leczniczych.

Sąd oddalił wnioski pełnomocnika uczestnika o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych uznając, iż w zebranych materiale dowodowym brak jest dokumentacji medycznej w zakresie leczenia spadkodawcy u psychiatry, diabetologa i onkologa. Zważyć należy, iż dotychczas spadkodawca leczył się od 22 kwietnia 2010r. do 22 lipca 2014r. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) S. P. w L. na cukrzycę, nadciśnienie tętnicze, naczynioruchowe i uczuleniowe zapalenie błony śluzowej nosa przyjmując leki C., A. L., C., F., A., F., Syrop P., co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji medycznej k-165-181.

W ocenie Sądu charakterystyka leków, które zażywał spadkodawca do czasu sporządzenia testamentu dała podstawę do stwierdzenia, iż te leki nie wpływały na jego stan świadomości, zdolność podjęcia decyzji i wyrażenia woli w dacie sporządzenia testamentu ustnego.

Zważyć należy, iż spadkodawca nie leczył się psychiatrycznie, zatem przeprowadzenie dowodu na okoliczności wskazywane przez pełnomocnika uczestnika tym zakresie nie zasługiwały na uwzględnienie przy braku materiału dowodowego - dokumentacji leczenia psychiatrycznego, na którym biegły miałby pracować. Także brak jest dokumentacji medycznej leczenia spadkodawcy u diabetologa i onkologa. W zakresie zdolności testowania w dacie sporządzenia testamentu oraz przesłanek sporządzenia testamentu ustnego rozstrzyga Sąd w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

W ocenie Sądu spadkodawca był świadomy stanu swego zdrowia i sytuacji w jakiej się znalazł, co uzasadniało sporządzenie testamentu ustnego, o czy była mowa w wcześniejszej części uzasadnienia. W ocenie Sądu zeznania świadków w sposób wyczerpujący określiły stan spadkodawcy w dacie testowania. Z zeznań świadków jednoznacznie wynika, iż spadkodawca w pełni był świadomy swojej ostatniej woli, wskazując, kto ma dziedziczyć po nim spadek i powody wydziedziczenia swego syna A.. Sąd w pełni dał wiarę świadkom testamentu ustanętego, bowiem ich zaznania są spójne, zbieżne i wzajemnie się uzupełniają. Zważyć należy iż drobne nieścisłości świadkowie wyjaśnili odstępem czasu w jakim zeznawali powtórnie przed sądem. W ocenie Sądu zarówno zeznania złożone w sprawie I Ns 441/15, jak i w

sprawie niniejszej dają pełny obraz wszystkich czynności jakie zostały dokonane w dacie 1 listopada 2014r. z udziałem spadkodawcy zarówno w zakresie wyrażenia swojej ostatniej woli przez spadkodawcę, jak i wyjazdu spadkodawcy do szpitala. W ocenie Sądu spadkodawca nie miał do końca świadomości co do wystąpienia u niego raka, który został zdiagnozowany podczas operacji, jak i bezpośrednio po niej. Z dokumentacji szpitalnej wynika rozległość stanu chorobowego spadkodawcy. Spadkodawca zdawał jednak sobie sprawę, że jego pogarszający się stan zdrowia jest poważny i uzasadniający leczenie szpitalne, lecz tego leczenia się obawiał, co wielokrotnie podkreślał. Spadkodawca cierpiał, a ostatnia noc w domu dla niego bardzo ciężka z uwagi na występującą część przepukliny, wymioty, bóle w brzuchu.

Reasumując zdaniem Sądu spadkodawca był w pełni świadomy podjęcia swojej decyzji i wyrażenia woli wobec świadków testamentu ustnego. Ta czynność jest ważna w zakresie formy i treści testamentu, zdolności testowania, świadków testamentu. Zważyć należy, że spadkodawca po sporządzeniu testamentu, podczas opuszczania swego mieszkania był w pełni świadomy żegnając się z dziećmi i pojechał taksówką nie chcąc skorzystać z karetki pogotowia. Także w szpitalu do czasu operacji był w pełni świadomy, rozmawiał z A. M., który przywiózł mu do szpitala swój dres. Mówił, że będzie operowany i że boi się operacji, bowiem bał się znieczulenia ogólnego z związku z swoją wagą.

Należy wskazać, iż nie występowały jakiegokolwiek okoliczności wymienione w art. 956 k.c. i 957 § 1 k.c. uniemożliwiające występowanie w charakterze świadków testamentu ustnego. Postępowanie związane z przesłuchaniem świadków testamentu ustnego jest unormowane w art. 661-662 k.p.c.

Przy sporządzaniu testamentu ustnego przez M. K., obecni byli jedynie I. C., W. C., A. M. świadkowie testamentu ustnego oraz opiekująca się nim A. Ł., K. K. i B. K. (1) przebywali wówczas w innej części mieszkania (vide: zeznania I. C. k. 93v). Żadnemu świadkowi w testamencie nie została przewidziana jakakolwiek korzyść. Także wobec świadków testamentu nie zachodzi żadna z okoliczności wskazanych w art. 956 k.c.

W niniejszej sprawie treść testamentu ustnego wypowiedzianego przez M. K. w dniu 1 listopada 2014 roku została stwierdzona poprzez przesłuchanie świadków testamentu ustnego, co zostało potwierdzone w protokole sporządzonym w tutejszym Sądzie w dniu 20 kwietnia 2015 roku, w sprawie I Ns 441/15 (vide: dołączone akta I Ns 441/15)

Złożony protokół treści testamentu ustnego został uznany za skuteczny, a Sąd na wniosek pełnomocnika uczestnika dodatkowo przesłuchał świadków testamentu ustnego.

Z zeznań świadków testamentu ustnego wynika wyraźne, zgodne w swej treści rozrządzenie dokonane przez spadkodawcę odnoszące się do jego całego majątku spadkowego.

Zgodnie z art. 948 k.c. testament należy tak tłumaczyć, aby zapewnić możliwie najpełniejsze urzeczywistnienie woli spadkodawcy. Jeżeli testament może być tłumaczony rozmaicie, należy przyjąć taką wykładnię, która pozwala utrzymać rozrządzenia spadkodawcy w mocy i nadać im rozsądną treść (art. 948 § 2 k.c.).

Sąd przeanalizował zarówno literalną treść testamentu, jak i pozostałe dowody „pozatestamentowe” w celu ustalenia rzeczywistej subiektywnej woli spadkodawcy i w tym szerokim aspekcie poddał wykładni oświadczenie woli spadkodawcy zawarte w testamencie ustnym.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał, dał podstawy ku temu, aby stwierdzić, że wolą spadkodawcy, w związku z treścią testamentu ustnego, było rozrządzenie całym spadkiem na rzecz określonych w testamencie spadkobierców.

W konsekwencji w oparciu o przywołane przepisy Sąd stwierdził, że spadek po M. K., synu J. i B., zmarłym dnia 4 listopada 2014 roku w L., ostatnio tam zamieszkałego, na podstawie testamentu ustnego z dnia 1 listopada 2014 roku, nabyły jego dzieci: K. K., córka M. i A. oraz B. K. (1), syn M. i A., po 1/2 części każde z nich z dobrodziejstwem inwentarza.

O kosztach postępowania sąd postanowił na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.